

בש"פ 459/23 - יוסף מטולה נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 459/23

לפני: כבוד הרשמת קרן אזולאי

המבקש: יוסף מטולה

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

**בקשת המבקש מיום 16.1.2023 למתן ארכה
להגשת ערעור; תשובה מקדמית מטעם המשיבה
מיום 23.1.2023**

החלטה

לפניי בקשה להארכת מועד להגשת ערעור על החלטת בית המשפט קמא מיום 13.11.2022 להתיר את הסגרתו של המבקש להונגריה. התקופה להגשת ערעור היא 30 ימים ממועד מתן ההחלטה (סעיף 13(ב) לחוק ההסגרה, תשי"ד-1954), ואילו בקשת המבקש הוגשה לבית המשפט ביום 16.1.2023. על כן הוא נדרש להארכת מועד.

הבקשה הוגשה בכתב יד ונושאת את התאריך 5.12.2022 (אף שכאמור, הוגשה לבית המשפט ביום 16.1.2023). המבקש ביקש בנוסף שימונה סניגור ציבורי לייצג אותו בהליך זה, וטען כי כספו נגמר וכי עורך דינו אינו מוכן להמשיך לייצגו.

המשיבה התנגדה לבקשה. בתשובה מקדמית טענה המשיבה כי טרם פעלה לקידום הליך ההסגרה היא בדקה שלא הוגש ערעור על החלטת בית המשפט קמא. לטענתה, רק בשלב זה, משהסתבר כי מדובר בהליך חלוט, חתם שר המשפטים דאז על צו ההסגרה (ביום 26.12.2022). בהמשך לכך, ביום 28.12.2022 העבירה המשיבה עותק מצו ההסגרה לסניגורים שייצגו את המבקש בבית המשפט קמא, ומועד ההסגרה תואם. לשיטת המשיבה, טענתו של המבקש בדבר חוסר יכולת כלכלית לממן ייצוג משפטי תמוהה, שכן הוא יוצג בבית המשפט קמא על ידי סניגורים מטעם הסניגוריה הציבורית. לכן, נטען כי חזקה שסניגוריו יידעו אותו בדבר המועד להגשת ערעור. עוד טענה המשיבה כי הבקשה להארכת מועד שהגיש המבקש לא הוגשה באמצעות רשויות שב"ס, אלא עולה מבירור שערך שב"ס כי עצור אחר כתב עבור המבקש את המכתב, והמבקש פעל להוציא את המכתב בעת ביקור. המשיבה הוסיפה כי יש לשקול את אופיו הייחודי של הליך ההסגרה, שנועד להיות מהיר, וכן את סיכויי הלכאוריים של ההליך.

בהתאם לבקשת המבקש, ביום 23.1.2023 הסניגוריה הציבורית מונתה לייצג בהליך זה. בשל טענת המשיבה כי המועד שתואם לביצוע ההסגרה קרוב מאוד, ביום 29.1.2023 התקיים לפניי דיון. בדיון טען ב"כ המבקש כי לאחר ההחלטה של בית המשפט קמא, הוחלט שלא לייצג את המבקש בערעור. עם זאת, הודע לו על האפשרות להגיש ערעור. עוד נטען כי המבקש הודיע לסניגורים כי בכוונתו לערער על ההחלטה. ב"כ המבקש טען כי המבקש ניסה להגיש את הערעור, ככל הנראה באמצעות קצין אגף, ואולם לאחר חלוף המועד נודע לסניגורים מפי חברו לתא של המבקש, כי היה כשל בהגשת המסמך לבית המשפט. על כן, נטען כי לא מדובר במבקש שזלזל בהליכים או החליט להגיש ערעור רק לאחר חלוף המועד. עוד נטען כי עמדו לפני המבקש שלושה מכשולים בדרכו להגשת ההליך: הוא עצור, הוא אינו דובר את השפה והוא אינו מיוצג. ב"כ המבקש טען שאמת המידה לבחינת בקשה להארכת מועד בהליך פלילי אינה מחמירה באותה המידה המקובלת בהליכים אזרחיים, וכי סיכויי הערעור אינם נמוכים מפני שיש סוגיה משפטית אשר לא נדונה לפני כן. עוד נטען כי איחור של חודש אינו משמעותי, בהתחשב בפרק הזמן הארוך שחלף ממועד תחילת החקירה ועד לסיום הליך ההסגרה. המבקש הוסיף בעצמו בדיון כי הוא העביר את הערעור למפקדת, ולפני זמן לא רב היא ביקשה ממנו סליחה מפני שלטענתו מסרה לו כי היא שכחה לשלוח את הבקשה בפקס.

המשיבה טענה בדיון כי ככל שסניגוריו של המבקש ראו שהערעור לא הוגש, היה ראוי שיפנו למשיבה מפני שהם מודעים לכך שהזמנים קצובים. המשיבה חזרה על טענתה כי החתימה על צו ההסגרה בוצעה רק לאחר שהמשיבה וידאה שההליך חלוט, ועמדה בקשר גם עם הרשויות בהונגריה. המשיבה הוסיפה כי התאריך שנכתב על גבי הבקשה שהוגשה הוא ניסיון להצגת מצג שווא של הגשה במועד, והכל למען הימשכות ההליכים. המשיבה הוסיפה עוד כי אין מקום להתייחס למשך הזמן שארך ההליך כולו, לרבות החקירה, וזאת כיוון שהמבקש היה תחילה בזהות בדויה, וכי יש לתת את הדעת גם לקורבנות העבירה במדינה מבקשת ההסגרה. לבסוף טענה המשיבה כי תקופת השישים הימים ממועד ההכרזה על המבקש כבר-הסגרה עתידה להסתיים בקרוב, ויש חשש שהמבקש יטען לבטלות ההליכים בשל חלוף המועד. יוער כבר בשלב זה כי ב"כ המבקש הצהיר לפרוטוקול במהלך הדיון כי ככל שיהיה צורך במתן ארכה, לא תהא התנגדות של המבקש לכך. רשמתי לפניי את ההצהרה האמורה.

לאחר שבחנתי את טענות הצדדים, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להתקבל. כידוע, בפסיקה לאורך השנים נקבע כי על המבקש הארכת מועד להגשת הליך ערעורי בהליך פלילי להצביע על קיומו של "טעם ממשי המניח את הדעת" לאיחור ולבקשת הארכה. זאת, בשונה מהמבחן המקובל בהליך אזרחי, שבו יש להצביע על קיומו של "טעם מיוחד". בהחלטה אם להיעתר לבקשה על בית המשפט לשקול את משך האיחור וההצדקה לאיחור, את סיכויי הלכאוריים של ההליך העיקרי, ואת קיומן של נסיבות אחרות שעשויות להשפיע על ההחלטה (ראו, למשל, בש"פ 6125/09 רבין נ' מדינת ישראל (11.8.2009); בש"פ 4065/19 מסרי נ' מדינת ישראל, בפסקה 6 (9.7.2019)). עם

זאת, נקבע עוד כי על אף שהגישה היא מקילה יותר, הרי שגם בהליכים פליימיים יש להקפיד על קיום המועדים, והארכת מועד לא תינתן כדבר שבשגרה (ראו, למשל, בש"פ 5988/06 נגד נ' מדינת ישראל, בפסקה 3 להחלטה (25.7.2006)).

בעניינו, מדובר באיחור של כחודש ימים. זהו פרק זמן שאינו מבוטל, במיוחד על רקע אופיו של הליך ההסגרה, שאמור להיות מהיר יחסית. על אף האמור, מצאתי כי ישנם מספר טעמים המצדיקים היעדרות לבקשה. ראשית, כפי שהובהר גם על ידי המבקש וגם על ידי בא כוחו, המבקש לא היה מיוצג לאחר סיום ההליך בבית המשפט המחוזי. הגם שהסניגורים יידעו אותו על המועד להגשת הערעור, משלב זה אין חולק כי הוא לא היה מלווה על ידי עורך דין. שנית, המבקש עצור, ועל כן יש להניח כי יכולתו לפעול לשכור ייצוג משפטי הייתה ממילא מוגבלת בתקופה זו. שלישית, אין חולק על כך שהמבקש אינו דובר עברית על בוריה, וגם בדיון הוא נזקק למתורגמן. בנסיבות אלה, יש להניח שהתעורר קושי נוסף להכין את הבקשה, לברר את האופן שבו יש להגיש את הבקשה לבית המשפט ובאופן כללי להתנהל מול הגורמים הרלוונטיים. בהקשר זה אוסיף כי לא ראיתי צורך להכריע בשאלה אם הבקשה הועברה לקצין האגף או למפקדת, כפי שנטען בדיון. גם בהנחה שהליכים אלה נעשו לאחר חלוף המועד, בשים לב למכלול נסיבות העניין לא מצאתי שיש בכך בלבד כדי להטות את הכף לטובת דחיית הבקשה. רביעית, מדובר בהליך הסגרה ובערעור בזכות, ויש ליתן לכך משקל. מבלי לקבוע מסמרות מראש, לא מצאתי שסיכויי הערעור משוללי יסוד, או בעוצמה כזו שיש בה כדי לדחות את הבקשה להארכת מועד.

לא נעלמה מעיניי טענת המשיבה באשר לאינטרס של קורבנות העבירה לקיום מהיר של הליך ההסגרה. עניין זה יכול לבוא על פתרונו בקביעת מועדים קצרים להגשת הליך ערעורי ולשמיעתו.

במכלול הטעמים שלעיל, הבקשה להארכת מועד מתקבלת. המועד להגשת ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בתה"ג 68801-03-22 מיום 13.11.2022 (כב' השופטת ש' רנר) מוארך בזאת עד ליום 2.2.2023.

החלטה זו תצוין בפתח ההליך הערעורי שיוגש, ותצורף לו כנספח.

המזכירות מתבקשת לוודא את הגעת החלטה זו למבקש ולסניגוריו.

ניתנה היום, ז' בשבט התשפ"ג (29.1.2023).

קרן אזולאי, שופטת
ר ש מ ת